

ÓVODAPEDAGÓGUS HALLGATÓK VÉLEKEDÉSE AZ ANYANYELVI NEVELÉS, A MATEMATIKA ÉS A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSÉNEK ÓVODAI SZEREPÉRŐL

T-6

Kiss Renáta *, Mokri Dóra **

* MTA-SZTE Képességfejlődés Kutatócsoport

** SZTE Természettudományi és Informatikai Kar

Kulcsszavak: óvoda-iskola átmenet; óvodapedagógusok vélekedései

Míg hazánkban az óvodai nevelés utolsó és az általános iskolai oktatás első évének követelményei között meghatározó a különbség, addig az amerikai kutatók már óvodai krízisre hívják fel a figyelmet, hiszen az eddig általános iskolai követelményeket az egyre alacsonyabb évfolyamok, így az óvoda felé közelítik. A 2000-es évek elején számos olyan tanulmány látott napvilágot, amelyben az óvodák eliskolásodásáról írnak (Gao, 2005; Vise, 2007), illetve amelyek az óvoda-iskola átmenet meghatározó szerepére hívják fel a figyelmet (Tymms et al., 2009). Azonban nem számottevő az olyan típusú empirikus munka, amely nem a gyermekek/tanulók teljesítményén, illetve tantervi előírásokon keresztül vizsgálja a két szintér közötti átmenet problémáját, hanem az óvodapedagógusi vélekedéseket, a gyakorlati munka tényszerű megvalósulását helyezi előtérbe a közoktatás alsóbb színteréről indulva. Kutatásunk célja a három főterület, az anyanyelvi nevelés (AN), a matematika (MA) és a külső világ tevékeny megismerése (KV) köré csoportosuló óvodapedagógusi vélekedések feltárása a csoportszobai tevékenységek megjelenési gyakorisága szempontjából. Az előadás egy külföldi kérdőív adaptációjának első eredményeit mutatja be. Mind a teljes kérdőív (Cronbach- $\alpha=0,97$), mind az egyes területek (Cronbach- $\alpha=0,89-0,96$) adaptálása sikeresnek tekinthető. A három komponens – az eredeti kérdőívvel megegyező formában – hatfokú Likert-skálás tételket tartalmaz. A kutatásban 95 óvodapedagógus hallgató vett részt, az adatfelvételre 2017 áprilisában került sor. A főterületek összesített gyakorisági mutatói alapján a hallgatók a csoportszobai foglalkozások során leggyakrabban az AN (M=3,68, SD=0,75), majd a KV (M=3,36, SD=0,59), végül az MA (M=3,06, SD=0,82) köré csoportosuló feladatokat alkalmazzák. A válaszok összességét tekintve: legkevésbé a néma olvasás köré csoportosuló tevékenységek, leginkább a relációs szavak, irányok értelmezése köré csoportosuló foglalkozások jelennének meg. A vizsgált műveltségi területek tekintetében legkisebb mértékben az olvasás és az írás köré csoportosuló foglalkozások, a számológép/szorobán használata, valamint a természettudományos szabályok, törvények és a térképolvasás jelennének meg. A műveltségi területek között közepes és erős szignifikáns a kapcsolat ($r=0,48-0,76$), ami legmeghatározóbb az AN és az MA között ($r=0,76$, $p<0,01$). Eredményeink tovább erősítik azt a nézetet, miszerint hazánkban az óvoda még valóban a játékos tanulás színtere, a csoportfoglalkozásokba nem, illetve csak igen kis mértékben építhetők be az első osztályos követelményként megjelenő témakörök. További feladatunk a közoktatás másik színterének kutatásba történő bevonása, az óvodapedagógusok és a tanítók szemléletmódjának feltárása és összehasonlítása, illetve az adaptált kérdőív többi komponensének vizsgálata.